

Kordičan

Kordický občasník pre občanov obce, ročník 2007 / číslo 1

október 2007

Erb obce:

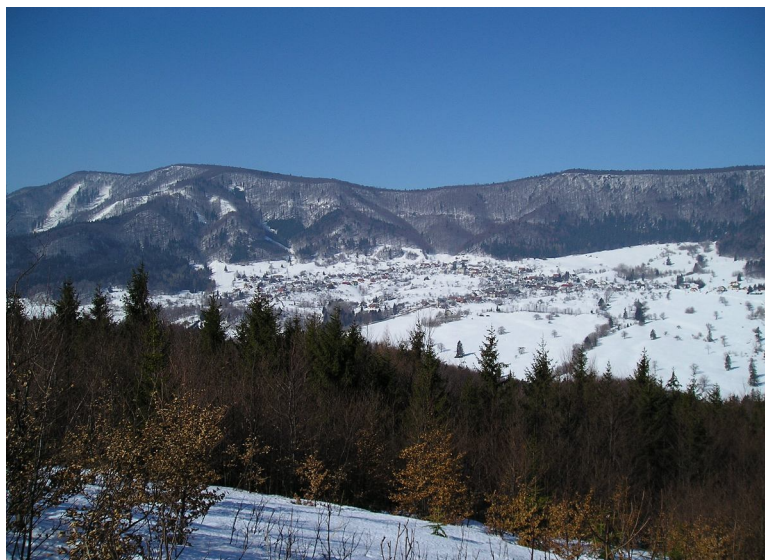

Symboliku obce tvorí znak s Jánom Nepomuckým, ktorému bol zasvätený predchodca dnešného kostola a to farský kostol, o ktorom je prvá zmienka už z roku 1858. Erbom obce Kordíky je teda červený štít, v ktorom zo zvlnenej striebornej rieky vyrastá strieborno odetá postava svätca. Na hlave má zlatú korunu, okolo hlavy zlatý prstencový nimbus preložený piatimi striebornými hviezdami, v rukách drží zlatý krížik.

KORDÍKY

Obec Kordíky patrí medzi najmenšie obce okresu Banskej Bystrice, ale zároveň aj k najvyššie položeným. Nachádzajú sa vo výške 849 m n. m. Vznik obce sa viaže na 16. storočie (približne rok 1550), kedy sem na podnet Banskej komory prišli prví osadníci. Ich hlavným poslaním bolo pálenie dreveného uhlia,

energetickým neďalekú hutu v Kordíky boli teda dedinou. Do dnes nie len stopy po a drevenom uhlí lesoch, ale aj uhliarske jedlo obce sa spája osadníkom menom osadníci boli

ktoré bolo zdrojom pre obci Tajov. uhliarskou sú zachované milieroch v okolitých tradičné štiarc. Názov s prvým Kordík. Ďalší nositeľmi

priezviska Murgaš, Donoval, Bíreš, Hříbik a Žabka. Tieto sú časté u obyvateľov obce dodnes. V roku 1828, mali Kordíky 40 domov a 291 obyvateľov, ktorí pracovali a zhotovovali drevené riady. Na porovnanie dnes je v obci 160 domov a 309 obyvateľov. Neskôr sa obyvatelia obce zúčastňovali aj na bojoch SNP, kde vypomáhali hlavne pri zásobovaní partizánov. Po druhej svetovej vojne sa obec orientovala hlavne na chov hovädzieho dobytku a pestovanie zeleniny pre vlastnú potrebu. Keďže Kordíky ležia uprostred Kremnických vrchov, dôležitým zdrojom obživy bola práca v lese.

Vážení spoluobčania,

viaceré obce vydávajú obecné noviny buď pravidelne alebo takzvané občasníky. Obecný úrad Kordíky sa tiež rozhodol pre takúto formu komunikácie s občanmi. V občasníku Kordičan, Vás chceme informovať o udalostiach v obci, o projektoch, ktoré sa už realizovali, na akých sa ešte pracuje, čo sa plánuje do budúcnosti.

Samozrejme za všetkým sú peniaze a je neustála snaha o ich prísun do obecnej kasy. Podnikáme rôzne aktivity, aby ich bolo čo najviac a mohli tak našu krásnu obec zveľaďovať. Ako určite viete otvára sa možnosť získať peniaze z eurofondov, a tak sa na obecnom úrade pripravujú projekty, aby pri najbližšej výzve bola obec pripravená na ich podanie. Jedným z nich je aj vypracovanie projektu na cestu od Majčikov po Trňa, kde sú už vyjadrenia od dotknutých orgánov, vybavuje sa stavebné povolenie a zapísanie cesty na list vlastníctva obce. Najväčším problémom sú však nevysporiadané pozemky pod miestnymi komunikáciami, čo zaberá čas aj v nemalej miere aj financie. Je potrebné vypracovať geometrické plány a na ich základe zhromažďovať údaje o vlastníkoch pozemkoch pod cestami a dostať ich na list vlastníctva obce, inak peniaze z eurofondov nedostaneme.

Chcem Vás vážení občania ubezpečiť, že obecný úrad je aktívny a snaží sa aby sme dotiahli do obce investorov, ktorí by zvýšili zamestnanosť a zlepšovali kvalitu poskytovaných služieb. Z mojej strany ide teda o snahu, aby projekty ktoré sa realizujú i tie, ktoré sa plánujú, slúžili k spokojnosti všetkých občanov obce.

Milí spoluobčania, tento náš občasník sme sa rozhodli vydávať pre Vašu informovanosť o obci, o aktivitách, ktoré obecný úrad vykonáva. Budeme radi, ak do budúceho čísla prispějete aj Vy, Vašimi poznatkami, postrehmi čo treba v obci urobiť, čo Vás trápi, čo sa páči a čo nie.

Ján Bíreš, starosta obce

Podávanie projektov je kľúčovým faktorom získavania finančných prostriedkov do obce. Samozrejme, že aj predstavitelia obce Kordíky sa snažia o získavanie zdrojov z rôznych projektových schém. Pripomenieme teda aktuálne projekty a aktivity obce.

Pracuje sa na projektoch:

- V spolupráci s Regionálnou správou ciest sa pracuje na projekte opravy hlavnej cesty od garáže po kostol, kde sa počíta s výmenou vodovodu a budovaním kanalizácie na zrážkovú vodu.
- Pripravuje sa výmena okien ako aj zateplenie obecného úradu a kultúrneho domu a ich vykurovanie biomasou, ktoré by šetrilo náklady na zimnú prevádzku, ale aj bolo šetrné voči životnému prostrediu. Týmto spôsobom sa plánuje vykurovať aj budova škôlky, klubu mládeže a miestneho pohostinstva.

Podaný projekt:

- Podáva sa projekt na renováciu parkoviska pred obecným úradom, ktoré bude spĺňať všetky estetické, ale hlavne environmentálne požiadavky dnešnej doby.

Čo sa spravilo:

- V priebehu tohto roka sme pracovali na výrube starých stromov a kríkov v cintoríne, plánujeme vysadiť živý plot, pracujeme na údržbe rodinného chodníka, ktorý sme sprevádzkovali v uplynulých rokoch z projektu Baumit.
- V tomto roku sme získali financie z VÚC na renováciu detského ihriska pri škôlke, ktorá by sa mala uskutočniť do konca roka. Vymaľovala sa čakáreň, ordinácia aj ubytovňa pre vodičov SAD, kde sa vymenili okná, aby sa ušetrila energia na vykurovanie.

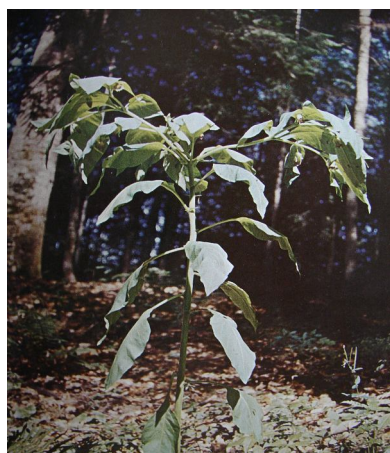
TÉMY NA DISKUSIU

- 1) Ponuka na podanie projektu na dom sociálnych služieb (dom dôchodcov) v budove bývalej škôlky v prírode.
- 2) Výstavba penziónu so športoviskami

Poznať svoje okolie, jednotlivé druhy rastlínstva a živočíšstva by malo patriť k všeobecnému rozhl'adu každého z nás. Cieľom tohto príspevku je oboznámiť čitateľa s jednotlivými druhmi fauny a flóry, ktoré majú svoj prirodzený výskyt v tejto časti Kremnických vrchov.

Luľkovec zlomocný (*Atropa bella-donna*)

Pojem **Atropa** – z gr. meno zlej sudičky, ktorá pretfhalala niť života. **Bella donna** – taliansky krásna

pani. Názov krásna pani je odvodený z dámskej módy v stredoveku, kedy si ženy pripravovali odvar vňate obsahujúci atropín, na rozšírenie zreničiek, čo predstavovalo jeden zo znakov krásy. Bylina známa od 15. stor. ako jedovatá, v poverách stredoveku hrala veľkú úlohu, od 18. stor. používaná ako liečivá, v roku 1831 sa z nej prvýkrát získal atropín.

Statná bylina so silnou, priamo rozkonárenou listnatou byľou. Kvety špinavo fialové až hnedé. Zbiera sa list krátko pred kvitnutím a koreň na jeseň v 3 - 4 roku. Veľmi jedovatá, ale liečivé rastlina.

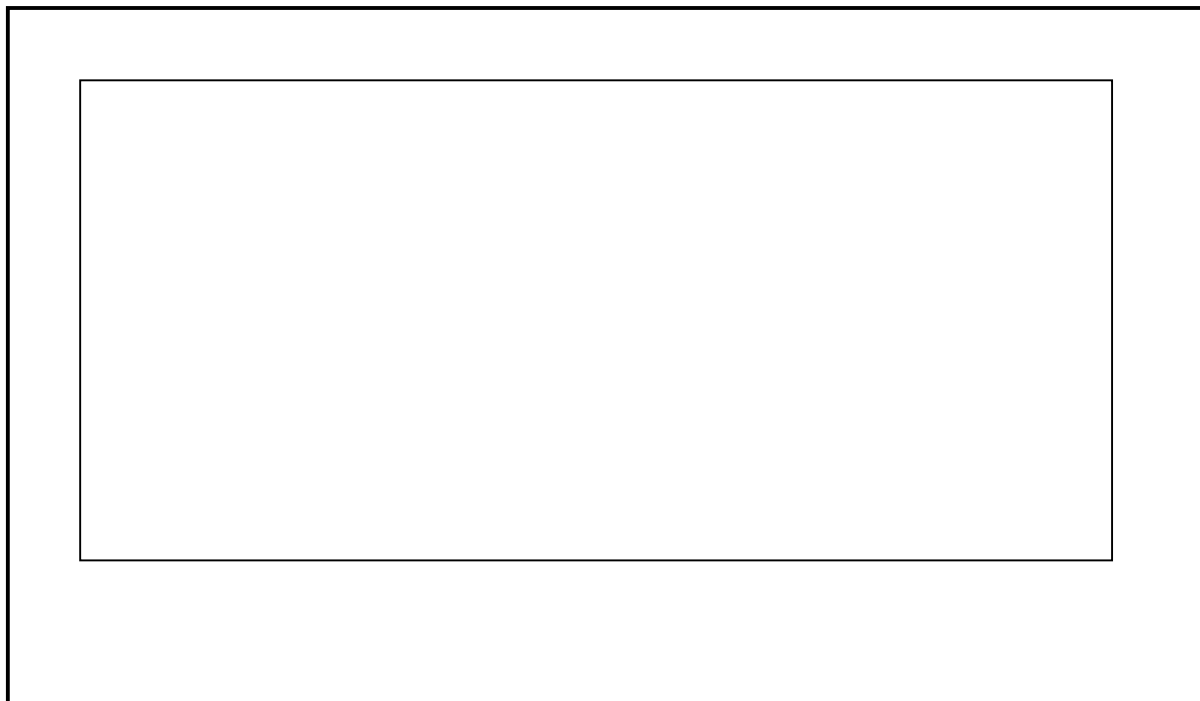
Obsahuje alkaloid atropín, scopolamín, hyoscyamín a daturín. Výt'azky rastliny sa používajú ako liek na kŕče hladkého svalstva, srdcové poruchy, využitie v očnom lekárstve, používa sa pri otravách organofosfátmi, je protijedom muchotrávky tigrovanej.

Medveď hnedý (*Ursus Arctos*)

Medveď hnedý je našou najväčšou šelmou. U nás patrí medzi chránené druhy živočíchov, v Červenom zozname vedený ako menej ohrozený druh. Slovensko tvorí jeho západnú časť súvislého rozšírenia. Kremnické vrchy patria medzi oblasti s pomerne hojným výskytom. Vyhľadáva tiché hlboké lesy, skalné trhliny, jaskyne a vývraty. Pre svoj život potrebuje územie veľké až niekoľko desiatok km². Rád vychádza na rúbaniská, kde sú lesné plody. Okrem nich jeho potravu hmyz, larvy mravcov, hľuzy rastlín a zdochliny. U medveďa je typický tzv. nepravý zimný spánok, teplota tela klesá o 5-6 °C, pričom sa môže počas zimy zobudiť, ak teplota vonkajšieho prostredia neklesá pod určitú hranicu. Pravú ruju má v mesiacoch apríl až jún, kedy nastáva tzv. utajená gravidita, keď vajíčko v tele samice „blúdi“ a uhniedi sa až v októbri. Nepravá ruja je v októbri, tu už však neprebíha utajená gravidita. Mláďatá sa rodia v januári až februári. V jarných mesiacoch je preto stretnutie s touto šelmou najnebezpečnejšie.

Početnosť populácie, vytlačanie a likvidácia prirodzeného teritória, ale aj ľahký prístup k neprirodzeným druhom potravy v blízkosti ľudských obydľí, spôsobuje časté strety človeka s medveďom. Preto sa táto šelma stala čoraz viac medializovanou a vznikajú polemiky o jej premnožení a ochrane. Ak spôsobí škody na majetku, je potrebné to nahlásiť na Obvodný úrad ŽP.

Mgr. Jaroslava Drábová

PRIPRAVOVANÉ AKCIE V OBCI

Zaujímavý recept na chutné rožteky, k tomu vylepšenie nálady dobrým vtipom, čo je viac potrebné k pohode...

Mrkvové rožky od pána starostu

30 dkg mrkvy
20 dkg hery
20 dkg hladkej múky
1 prášok do pečiva
ríbezl'ový lekvár

Mrkvu postrúhame, pridáme heru, hladkú múku, prášok do pečiva a vymiesime cesto.

Vyvaľkáme a vykrojené rožteky plníme ríbezl'ovým lekvárom.

Vo vyhriatej rúre pečieme asi 15 minút. Na záver posypeme práškovým cukrom.

Dobrá chuť!

- Do chovproduktu vojde rozčúlený chlap s ľadovým medveďom na reťazi a kričí: „Kde je ten chlapčisko čo mi pred rokom predal bieleho škrečka?“

Inzeráty:

- Sympatický notorik hľadá sponzora.
- Predám vilu v Černobyle. Zn. Sveti ako nová.

Policajné zápisy:

- S odcudzeným autom som šiel dosť rýchlo, nemôžem ale povedať koľko, pretože sa mi všetko pre opitosť rozmazávalo. V aute som už ale nepil...
- Keď sa mi stala nehoda, viedol som vozidlo už 40 rokov a zaspal som za volantom...

Ako prispieť do občasníka

- Organizovanie podujatí v obci alebo občanmi Kordík mimo obce.
- Výnimočné zážitky a úspechy občanov Kordík.
- Rady záhradkárov, chovateľov, podnikateľov.

Dopestovali ste výnimočné druhy zeleniny či ovocia?, pestujete kvety, skrášľujete svoje dvory a predzáhradky? Prispajte fotografiami, prípadne radami ako pestovať jednotlivé druhy v týchto ťažkých klimatických podmienkach.

Prírodná lekárňa je veľmi účinným doplnkom k liečbe, oprášte vedomosti svojich mám a starých rodičov, oceníme rady na liečenie niektorých neduhov prostredníctvom bylín.

- Deti ako budúcnosť obce (aktivity, úspechy, umelecké nadanie).

Každý rodič sa chce pochváliť svojimi deťmi, ktoré môžu robiť len radosť. Podporte a povzbudte ich k napísaniu básničky, či príbehu ktorý zažili počas prázdnin alebo v škole, nakreslili zaujímavý obrázok, dosiahli dobrý výkon v športových súťažiach, či urobili skutok hodný povšimnutia. Možno začnú svoju kariéru práve v publikácii v miestnom časopise.

- Pripomienky, návrhy na riadenie a smerovanie obce.

Ak by na realizáciu projektov a aktivít v obci neboli žiadne ohlasy, asi by výsledný efekt nebol až taký ako sa očakávalo. Preto je potrebné vyjadriť svoj názor, čo je umožnené na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Ale jedným z možných riešení je aj prezentácia svojich postojov a pripomienok písomnou formou, dostupnejšou pre všetkých občanov Kordík. Jednou z podmienok, aby sa obec uberala udržateľným smerom, je zapojenie miestneho obyvateľstva, čiže Vás občanov, do vecí verejných. Vyjadriť svoj názor a prezentovať konkrétne návrhy na vylepšenie prípadne zmenu niektorých aktivít, je preto hlavným poslaním tohto časopisu.

Pripomienky, príspevky je potrebné doniesť na Obecný úrad, prípadne poslať e-mailom na adresu obce: starosta.kordiky@stonline.sk, v predmete uviesť „kordičan“